

Karar Sayısı : 2018/11188

Ekli "T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Karar"ın yürürlüğe konulması; Başbakan Yardımcılığı (Hazine Müsteşarlığı)'nın 27/12/2017 tarihli ve 34098 sayılı yazısı üzerine, 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile 27/12/2006 tarihli ve 5570 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 8/1/2018 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

Binali YILDIRIM

Başbakan

B. BOZDAĞ

Başbakan Yardımcısı

M. ŞİMŞEK

Başbakan Yardımcısı

F. IŞIK

Başbakan Yardımcısı

R. AKDAĞ

Başbakan Yardımcısı

H. ÇAVUŞOĞLU

Başbakan Yardımcısı

A. GÜL

Adalet Bakanı

F. B. SAYAN KAYA

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

Ö. ÇELİK

Avrupa Birliği Bakanı

F. ÖZLÜ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

J. SARIEROĞLU

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. ÖZHASEKİ

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. ÇAVUŞOĞLU

Dışişleri Bakanı

N. ZEYBEKÇİ

Ekonomi Bakanı

B. ALBAYRAK

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

O. A. BAK

Gençlik ve Spor Bakanı

A. E. FAKIBABA

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

B. TUFENKÇİ

Gümrük ve Ticaret Bakanı

S. SOYLU

İçişleri Bakanı

L. ELVAN

Kalkınma Bakanı

N. KURTULMUŞ

Kültür ve Turizm Bakanı

N. AĞBAL

Maliye Bakanı

İ. YILMAZ

Milli Eğitim Bakanı

N. CANIKLI

Milli Savunma Bakanı

V. EROĞLU

Orman ve Su İşleri Bakanı

A. DEMİRCAN

Sağlık Bakanı

A. ARSLAN

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

**T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. VE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİNCE
TARIMSAL ÜRETİME DAİR DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM VE İŞLETME KREDİSİ
KULLANDIRILMASINA İLİŞKİN KARAR**

Amaç, kapsam ve uygulamaya ilişkin esaslar

MADDE 1- (1) Üreticilerin tarımsal üretime yönelik finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla T.C. Ziraat Bankası A.Ş. (Banka) ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin (TKK) kredi kullanımına ilişkin usul, esas ve kıstaslarına uygun olmak koşuluyla; bu Kararda belirtilen usul ve esaslar dikkate alınarak, gerçek veya tüzel kişi üreticilere, 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu kapsamında olup Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının görev alanı içerisinde yer alan tarımsal amaçlı kooperatiflere ve Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğüne (lisanslı depo yatırımlarına yönelik krediler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları hariç), Banka ve TKK tarafından 1/1/2018-31/12/2020 tarihleri arasında (bu tarihler dahil) Bankaca uygulanmakta olan tarımsal kredi cari faiz oranlarından kredi konuları itibarıyla Tablo 1 ve 2'de belirtilen oranlarda indirim yapılmak ve kredi üst limitleri aşılmamak suretiyle tarımsal kredi kullanılabilir.

(2) Birden fazla üretim konusunda kredi talebinde bulunan üreticilere kullanılabilir toplam kredi üst limiti krediye konu ürünlerden en yüksek kredi limitine sahip ürüne göre belirlenir. Söz konusu limit, küçük ve büyükbaş hayvan yetiştiriciliği ve besiciliği konularında faaliyet gösteren işletmelerin mevcut kapasiteleriyle uyumlu olmak kaydıyla yapacakları yem bitkisi üretimi konusundaki yatırımların finansmanı amacıyla bu üretim konusunun limiti kadar aşılabılır. Kredi üst limitlerinin hesaplanmasında, geçmiş kararlar kapsamında kullanılan kredilere ve bu kapsamdaki kredilerin ertelenmesine ilişkin olarak yayımlanan Bakanlar Kurulu kararları kapsamında ertelenen kredilere ilişkin riskler de dikkate alınır.

(3) Sözleşmeli Üretim Modeli kapsamında, üreticiler ile imzaladığı sözleşmeler dahilinde yetiştirilen ürünü almayı garanti etmek suretiyle tarımsal üretim yaptıran gerçek ve tüzel kişi üreticilere, söz konusu üretim faaliyetlerinin finansmanı amacıyla azami 10.000.000 TL'ye kadar sözleşmeli üretim kredisi açılabilir. Gerçek ve tüzel kişi üreticilerin sözleşme yaptığı üreticilere aynı üretim konusunda kredi açılmış olması durumunda, bu tutarlar gerçek ve tüzel kişi üreticilere tahsis edilecek sözleşmeli üretim kredisi limitinden düşülür. Bu kredilere, sözleşmeli üretim modeli kapsamında imzalanan sözleşmelerde yer alan üretim konuları bazında Tablo 1'de belirtilen indirim oranları uygulanır.

(4) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun risk grubu tanımına giren işletmelere bu Karar kapsamında kullanılacak kredilerin toplamı, üretim konuları itibarıyla aşağıda belirtilen kredi üst limitlerini aşamaz. Risk grubuna giren işletmeler bu Karar kapsamında tek bir işletme kabul edilir.

(5) Tablo 1'de belirtilen indirim oranlarının kademeli olarak uygulanacağı üretim konularında kredi kullanacak üreticiler, indirim oranlarından, kullanacakları kredi miktarına göre kademeli olarak yararlanırlar.

(6) Mevcut işletmelerin satın alınmasına yönelik kredilerde de, satın alınacak işletmenin faaliyet konusu itibarıyla yine Tablo 1 ve 2'de belirtilen indirim oranları ve kredi üst limitleri dikkate alınır.

TABLO 1:

KREDİ KONULARI	İNDİRİM ORANI (%)		KREDİ ÜST LİMİTİ (TL)
	Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi /Kredisi	
HAYVANSAL ÜRETİM KONULARI			
Sütçü, etçi, kombine sığır yetiştiriciliği			12.500.000
100.000 TL'ye kadar	100	100	
100.001 – 750.000 TL	100	50	
750.001 – 5.000.000 TL	75	50	
5.000.001 – 12.500.000 TL	50	25	
Yaygın hayvansal üretim			250.000
100.000 TL'ye kadar	100	100	
100.001 – 250.000 TL	75	50	
Damızlık düve yetiştiriciliği	100	75	7.500.000
Büyükbaş hayvan besiciliği	50	50	5.000.000
Küçükbaş hayvancılık	100	75	5.000.000
Arıcılık	50	50	1.500.000
Kanatlı sektörü	50	25	3.000.000
Kanatlı sektörü damızlık yetiştiriciliği	100	100	7.500.000
Su ürünleri sektörü			5.000.000
100.000 TL'ye kadar	100	100	
100.001 – 5.000.000 TL	100	50	
BİTKİSEL ÜRETİM KONULARI			
Kontrollü örtüaltı tarımı			10.000.000
750.000 TL'ye kadar	75	50	
750.001 – 5.000.000 TL	50	25	
5.000.001 – 10.000.000 TL	25	25	
Yaygın bitkisel üretim			750.000
250.000 TL'ye kadar	50	50	
250.001 –750.000 TL	25	25	
Yem bitkisi üretimi	100	100	2.500.000
Yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan üretimi	100	100	10.000.000
Yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan kullanımı			5.000.000
100.000 TL'ye kadar	100	100	
100.001 –5.000.000 TL	50	50	
Süs bitkisi üretimi	50	50	5.000.000
Stratejik bitkisel üretim			3.000.000
2.000.000 TL'ye kadar	-	50	
2.000.001 –3.000.000 TL	-	25	
Sera modernizasyonu	100	50	300.000
MUHTELİF KONULAR			
İyi tarım / Organik tarım uygulamaları	50	50	5.000.000
Tarımsal mekanizasyon (traktör ayırık)	75	-	1.500.000
Traktör			250.000
75.000 TL'ye kadar	50	-	
75.001 - 250.000 TL	25	-	
Modern basınçlı sulama	100	-	1.500.000

Arazi alımı	25	25	500.000
Lisanslı depoculuk yatırımları			
Kapasitesi 10 bin tona kadar olan yatırımlar	75	50	10.000.000
Kapasitesi 10 bin tondan büyük yatırımlar	75	50	20.000.000
Soğuk hava deposu yatırımları	50	25	5.000.000
Tarımsal ürünlerin işlenmesi	50	50	5.000.000

TABLO 2:

TARIMSAL AMAÇLI KOOPERATİFLERİN ÜRETİM KONULARI (*)

Damızlık süt sığırı yetiştiriciliği	100	50	7.500.000
Büyükbaş hayvan besiciliği	75	50	5.000.000
Küçükbaş hayvan besiciliği	100	75	5.000.000
Kontrollü örtüaltı tarımı	75	50	7.500.000
Su ürünleri avcılığı	100	50	3.000.000
Tarımsal ürün işleme, paketleme, depolama tesisi (**)	75	50	5.000.000
Yaş çay yaprağı üretimi	-	50	5.000.000

(*) Tarımsal amaçlı kooperatiflerin bu tabloda yer almayan üretim konularına ilişkin kredi taleplerinde Tablo 1’de belirtilen faiz indirim oranları ve limitleri uygulanır.

(**) Kooperatif ortaklarının üretim kapasitesi ile uyumlu büyüklüklerde kredi kullanılabilecektir.

(7) Bu Karar kapsamında kredi tahsis edilecek üreticilerin kredi değerliliklerinin ve kredi tahsis kriterlerinin belirlenmesi, kredi limitleri ve vadeleri ile yatırım döneminin tespit edilmesi, kredilerin teminatlandırılması, özkaynak oranlarının belirlenmesi, geri ödeme koşullarının tespiti ile borçlandırma, kullandırma, takip ve tahsil işlemleri Bankanın ve TKK’nın kendi usul ve mevzuat esasları dahilinde yürütülür.

(8) Kredi kullandırmalarındaki teknik kıstaslar (hayvanların cinsi, yaşı, sertifikasyona ilişkin tanımlamalar gibi) ve bu kıstaslarla ilgili değişiklikler Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınarak hazırlanacak ve Resmî Gazete’de yayımlanacak tebliğ ile belirlenir.

(9) 27/12/2016 tarihli ve 2016/9665 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Karar kapsamında yatırım kredisi tahsis edilmiş ancak kredilerinin tamamını veya bir kısmını kullanamamış üreticiler, kullanamadıkları kısım için, 2018 yıl sonuna kadar, 2016/9665 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı hükümlerinden yararlanmaya devam eder. 1/1/2018-31/12/2020 tarihleri arasında (bu tarihler dahil) tahsis edilecek kredilere bu Karar hükümleri uygulanır.

(10) Bu Karar kapsamında kredi kullanmak suretiyle yapılan yatırımlardan sigortaya konu olabilecek varlıklar (ahır, kümes, hayvan ve benzeri) ile tarımsal ürünlerin kredi tutarı üzerinden sigorta ettirilmesi zorunludur. Kredi konusu varlığın 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamında olması halinde Devlet destekli tarım sigortası aranır. Sigorta mevzuatından kaynaklanan nedenlerle (dönem uyumsuzluğu ve benzeri) kredi kullandırımı sırasında sigorta yaptırılması mümkün olmayan tarımsal ürünlerin sigortası, kredi kullandırım tarihinden itibaren azami 6 ay içerisinde tamamlanır.

(11) 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında faaliyet gösteren lisanslı depo işletmelerinin, aynı Kanuna dayanılarak hazırlanan Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliğine göre düzenlediği elektronik ürün senetleri (ELÜS) karşılığında, üretimini yaptığı ürünü lisanslı depoya teslim eden üreticilere, üretim

kapasiteleriyle uyumlu olacak şekilde ve tarımsal amaçlı üretim kooperatiflerine, üyelerinin üretim kapasiteleriyle uyumlu olacak şekilde, senet tutarının %75'ine kadar azami 9 ay vadeli kredi kullanılabilir.

Bu kapsamda kullanılan kredilere, üretim konuları bazında Tablo 1'de belirtilen üst limitler dahilinde %100 indirim oranı uygulanır.

ELÜS'e bağlanan ürünün üretimine yönelik olarak, evvelce kullanılmış faiz indirimli kredi bulunması halinde, öncelikle söz konusu risk tahsil ve tasfiye edilir. ELÜS'e bağlanan ürünün üretimine yönelik olarak Tablo 1'de belirtilen indirimler ile bu madde kapsamındaki indirimden aynı zamanda faydalanılamaz.

(12) Lisanslı depo kriterlerine uygun şekilde depo yaparak söz konusu depoyu işletmek üzere Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğüne kiralayan işletmelerin yatırımları da Tablo 1'de yer alan ilgili başlık kapsamında değerlendirilebilecektir.

(13) Tarımsal ürünlerin işlenmesi, bir tarımsal ürünün fiziksel durumunda ya da görünümünde değişiklik yapılarak yeni bir ürün elde edilmesi faaliyetlerini ifade etmektedir. Bu kapsamda azami işletme büyüklüğü KOBİ tanımlarını aşamaz.

Gelir kayıplarının karşılanması

MADDE 2- (1) Banka ve TKK'nın bu Karar kapsamında açılan kredilerden doğacak gelir kayıpları, kredilerin faiz tahakkuk tarihlerinde Bankanın cari tarımsal kredi faiz oranları ile kredi konuları itibarıyla uygulanan faiz oranları arasındaki fark esas alınarak hesaplanır. Söz konusu gelir kayıpları Hazine Müsteşarlığınca ilgili yıl bütçelerine bu amaçla konulacak ödenekten karşılanır. Banka ve TKK, bu Kararın uygulanması sürecinde, belirlenen ödenek tutarının aşılması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(2) Banka ve TKK, bu Karar ve daha önceki yıllara ait Bakanlar Kurulu kararları kapsamında kullanılan kredilere ilişkin bilgileri ve vade/hesap devresi/taksit vadesi sonuna kadar hesaplanmış tahmini gelir kaybı tutarını, projeksiyon yapılabilmesini teminen, aylık olarak Hazine Müsteşarlığına iletir.

(3) Ödemeler, Banka ve TKK'nın, bu Karar ve daha önceki yıllara ait Bakanlar Kurulu kararları kapsamında kullanılan kredilere ilişkin vade/hesap devresi/taksit vadesi sonuna kadar hesaplanan ve her ay kendi kayıtlarına göre kesinleşmiş gelir kaybı tutarlarını Hazine Müsteşarlığınca bildirilen formatta iletmelerini müteakiben gerçekleştirilir.

Gelir kayıplarının tespiti

MADDE 3- (1) Bu Karar kapsamında yapılan ödeme ve ödemeye ilişkin işlemler yıllık bazda Hazine Kontrolörleri Kurulunca incelenir. İncelemeler sonucunda düzenlenen raporlar ile yapılan tespitler Hazine Müsteşarlığı, Banka ve TKK tarafından esas alınır.

(2) 2018, 2019 ve 2020 yılları ile incelemesi henüz tamamlanmamış önceki yıllara ait gelir kaybı uygulamalarına ilişkin olarak raporla tespit edilmiş lehte veya aleyhte tutarlar taraflarca faiz hesabı yapılmaksızın nakden ödenir. Raporlar sonucu Banka ve/veya TKK'ya fazla ödeme yapıldığının tespit edilmesi halinde fazla yapılan ödeme, ilgili kurum tarafından raporla tespit edilen tutarın kendisine tebliğini takip eden 10 iş günü içerisinde Hazine Müsteşarlığının ilgili hesabına nakden ödenir. Banka ve/veya TKK'ya eksik ödeme yapıldığının tespiti halinde ise eksik yapılan ödeme, ilgili yıl bütçesinde gelir kaybı için ayrılan ödenekten Hazine Müsteşarlığınca nakden karşılanır.

(3) Gelir kaybı uygulamasının sona ermesini müteakiben, raporlarla yapılan tespitler kapsamında, taraflar yükümlülüklerini ikinci fıkrada belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yerine getirir.

Diğer hükümler

MADDE 4- (1) Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesabında borcu bulunan üreticilere Banka ve/veya TTK tarafından bu Karar kapsamında kredi açılmaz. Ancak, Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesabında kayıtlı borcu bulunmakla beraber Bakanlar Kurulu kararları kapsamında ertelenmiş borcu bulunan üreticiler ile bu hesaptaki borçlarını yapılandırarak Yenilenen ve İtfa Planına Bağlanan Alacaklar Hesabına alınmış olan üreticilere bu Karar kapsamında kredi açılabilir. Üreticilerin mevcut kredilerinin, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından çıkarılan Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik çerçevesinde Tasfiye Olunacak Alacaklar hesabına alınmaları halinde bu krediler gelir kaybı uygulaması kapsamından çıkarılır. Vade tarihinden itibaren bu krediler Banka ve TTK mevzuatı çerçevesinde tahsil ve tasfiye edilir.

(2) Bu Karar kapsamında açılan kredilere, vadesinde/hesap devresinde/taksit vadesinde ödenmemesi halinde, vade tarihinden/hesap devresinden/taksit vadesinden itibaren geciken tutarlar için gelir kaybı hesaplanmaz.

(3) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının faiz desteği niteliğindeki desteklerinden faydalanan işletmelere bu Karar kapsamında aynı konuda kredi kullanırlmaz. Kredi kullanacak işletmelerden, diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca sağlanan faiz desteği niteliğindeki desteklerden yararlanmadıklarına, bu desteklerden yararlandıklarının tespiti halinde bu Karar kapsamındaki faiz desteğinin iptal edileceğini kabul ettiklerine dair taahhütname alınır.

(4) Bu Kararda yer almayan hususlarda 5411 sayılı Kanun hükümleri ile Bankanın ve TTK'nın kredilendirme usul, esas ve mevzuatı uygulanır.

(5) Bu Kararın yürürlük tarihinden önceki işlemlere ilişkin olarak tabi oldukları mevzuat hükümlerine göre yapılan veya yapılmakta olan incelemeler sonucunda lehte/aleyhte tespit edilen tutarlarla ilgili olarak, bu konudaki önceki yıllara ait Bakanlar Kurulu kararlarında yer alan mahsuplaşmaya ilişkin hükümler uygulanmaz.

(6) Banka ve TTK tarafından kendi iştiraklerine bu kapsamda kredi kullanırlamaz.

(7) Geçmiş kararlar kapsamında kullanılan kredileri de kapsamak üzere, aynı konudaki mevcut yatırım kredisine ait anapara tutarının %30'u ödenmeden, aynı üretim konusunda (tarımsal mekanizasyon/traktör ve modern basınçlı sulama hariç), bu Karar kapsamında yeni yatırım kredisi kullanırlmaz. Kapasite artışları bu madde kapsamında değerlendirilmez.

(8) Hazine Müsteşarlığı gerektiğinde bu Kararın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 5- (1) Bu Karar 1/1/2018 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6- (1) Bu Karar hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.